

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an 10 Lei.
Pe jumătate de an 5 Lei.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și comitat Nr. 206.

Cuvântarea

Preasfinției Sale Domnului episcop diecezan Ioan I. Papp la sfințirea bisericii catedrale.

„Înălțate neste ceriuri Dumnezeule și peste tot pământul mărirea Ta.” (Ps. 56, v. 6)

Înalt Preasfințite Domnule Arhiepiscop și Mitropolit!

Preasfinților frați Episcopi!

*Onoratelor autorități militare și civile!
Iubit cler și popor!*

Cu înțonarea rugăciunii versului citat se veselea odinioară prorocul și împăratul David, lăudând și mărinind pe Dumnezeu, că l-a învrednicit a împlânzi furia gonaciului Saul, care pizmuindu-i vrednicia, atentase la viața lui.

Și aceasta rugăciune de mărire și mulțumită o înțona acel proroc cu atât mai vesel și mai însuflețit, cu cât pe acest răzvrătoriu, nu l-a biruit nici cu puterea brațelor sale, nici cu ascuțitul sabiei, și nici chiar cu praștia, cu care doborâse pe trufașul Goliat, cel încrezut în stătura sa uriașă, ci pre acel uitat de sine l-a biruit și împlânzit prin umilința sa naintea lui Dumnezeu, și prin răbdare și iertare, arme acestea, pe cât de nobile pe atât de potrivite și pentru creștinii zilelor noastre.

Acest vers, scurt în cuvinte dar dulce în grăire, având farmecul și puterea de a deștepta în om conștiința legăturii sale cu Dumnezeu, și-a primit loc și în ritualul bisericii noastre astfel: că slujitorii sfântului ei altariu îl rostesc la toate sfintele liturgii de peste an adevărat atunci, când săvârșesc pomenirea cinei ce-i de taină și se împărtășesc cu preacuratul trup și cu cinstitul sânge al Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos.

Și slujitorii sfintelor noastre altare înălță aceasta și alte asemenea rugăciuni prescrise înainte de toate spre lauda și mărirea lui Dumnezeu Tatăl, carele nu numai că a mântuit biserica unuia născut fiului Său de goanele și prigonirile împăraților păgâni dela începutul erei creștine, ci a și ocrotit-o în toate veacurile și a întărit-o astfel: că suntem volnici de-a ne edifica și împodobi biserici cu altare de după puțința și trebuința noastră, ne putem chema credincioșii la rugăciune cu sunetul clopotelor și credința noastră străbună o putem mărturisi

la lumina zilei cu ușile deschise așa, după cum a statorit-o sfinții părinți în soboarele de-a toată lumea, deci fără nici-o adaugere ori știrbire.

Și slujitorii sfintelor noastre altare mai înălță aceasta și alte rugăciuni prescrise și ca prinos de profundă mulțumită a sufletului lor, că milostivul Dumnezeu i-a învrednicit de darul și puterea de-a se ridica peste patimile și slăbiciunile omenestii astfel: că la sfântul jertfelnic ei se aproprie cu toată vrednicia spre a aduce daruri și jertfe duhovnicești pentru păcatele și neștiințele poporului.

Și acești slujitori ai altarelor sfintei noastre biserici conștiinți și de adevărul cuvintelor sfântului Grigorie, ca: „*servind la altariul Domnului, ei stau cu îngerii, aduc doxologii cu arhangelii, lucrează cu Hristos sfințirea, învoiesc lutul și ridică prin botez chipul omului căzut*”, ei își îndeplinesc această misiune sfântă nu numai ca urmare a poruncii Ziditorului dată tuturor prin rostul prorocului David cu cuvintele: „*Rugați-vă și răsplățiți Domnului Dumnezeului nostru*,” (Psalmi 75, v. 12.) ci rugăciunile de cerere și de mulțumire le înălță la Tronul dumnezeirii cu evlavie și râvnă proprie numai celor chemați a mijloci împăcarea ceriului cu pământul și a omului cu Dumnezeu creatorul și ocârmuitorul lumii văzute și nevăzute.

Având acestea în vedere precum și adevărul, că noi călătorii acestui pământ acum românesc, și așa nu putem răsplăti dumnezeirii în alt chip darurile cari le revărsă asupra noastră decât prin rugăciuni și împlinirea poruncilor; având în vedere, că diecezei noastre arădane și nouă arădanilor în special ni s'a făcut parte de marele dar al bucuriei sufletestii, de darul de-a ajunge terminarea lucrărilor de renovare și împodobire a acestei catedrale și de participare și conlucrare și la actul sfințirii ei, ce alta rugăciune mai potrivite însemnătății acestui act a-și putea învoaca ca prinos de mulțumită Dumnezeului ceresc, decât tot rugăciunea psalmistului: „*Înălțate peste ceriuri Dumnezeule și peste tot pământul mărirea ta*.”

Este mare și simțită aceasta bucurie de noi toți, că Dumineca de astăzi se ridică prin însemnătatea ei preste toate Duminiile de rând din cursul anului, dar pentru ca motivul acestei bucurii să-l înțeleagă și următorii noștri, trebuie să atingem faptul istoric: că episcopia noastră arădană s'a înființat din foasta

episcopie a Ienopoliei, strămutată aici la anul 1705, sub episcopul Isaia Acovici; că catedrala și reședința acestei episcopii a fost așezată din vechime pe armurele din dreapta Mureșului în aleatul liceului Moise Nicoară, deci în preajma fortăreții din stânga fluviului pomenit, și că în timpul revoluției din 1848 și 1849, căzând ele în punct strategic, erariul militar le-a expropriat și demolat, designând diecezei de biserică catedrală locul pe care ne aflăm acum, atunci loc pustiu, izolat desgrădit, cu gropi afunde, și care, pe lângă acestea scăderi, mai avea de după spusese contemporanilor și aceea, că eră bogat în izvoare astfel, că fundamentul acestei biserici a trebuit așezat pe piloți.

Că spusese bătrânilor au fost bazate, ne-am convins și noi cei de acum cu privilegiul zidirei caselor din dreapta și din stânga acestei biserici, a căror fundament, — tot din bogăția izvoarelor — a trebuit așezat în diferite puncte, tot pe piloți.

Că acest teren n'a fost priincios și pregătit pentru atare edificiu monumental, s'a constatat apoi și din faptul, că la 20 de ani, socotiți dela 1863, anul terminării edificării, padimentul bisericii a început a da semne tot mai înverdate de așezare, iar în perețele ușei de intrare din spre meazăzi s'a ivit o pocnătură, căreia cei cu cădere nu i-au dat timp de 19 ani nici o atențiune sub cuvânt, că e numai pocnătură de tinciuală, pe când ea eră pocnătură serioasă în zid, carea ca atare continuându-și direcțiunea apucată, trecuse peste zenitul boltitului spre meazănoapte, amenințând astfel despicierea zidului în două.

Aceasta fiind starea catedralei la 1903, anul alegerii și introducerii mele în scaunul acestei episcopii, eram conștiu de problemele a căror deslegare mi-se împuneau, și astfel la 24 Aprilie 1903, ziua relatoarcerii mele dela Sibiu investit cu prea sfântul dar al arhieriei, am descins de-a dreptul în acest Sion, la altariul căruia am depus prinosul meu de mulțumită, că prevedința divină m'a făcut vas ales al sfintei sale biserici.

Tot atunci esprimând mulțumita mea poporului, care m'a întâmpinat la gară și salutându-mă cu dragoste m'au însoțit până aici, precum și aceluia, cari m'au așteptat și salutat în momentul intrării mele ca și arhieriu în acest Sion, mi-am ridicat ochii minții și cugetul inimei mele la Dumnezeu Tatăl îndurătorilor, și dându-mi

seamă de marea însuflețire, cu careă reprezentanții legali ai diecezei mi-au oferit mitra acestei dieceze, nu altcum dându-mi seamă de marele dar al arhieriei, cu care eram investit pe baza alegerii și întăririi mele de atare, m'am întrebat cu psalmistul: „Cu ce voiu răsplăti Domnului pentru toate câte mi-a făcut mie?” și tot cu psalmistul am răspuns: „Păharul Mântuirii voiu lua, și numele Domnului voiu chema. Rugăciunile mele Domnului voiu da năntea a tot poporului lui.” (Ps. 115 v. 3, 4 și 5.)

Când am făcut aceasta declarațiune și promisiune solemnă, avusem în vedere anumite probleme, între cari în primul loc eră dorința de-a delătura cauza ori cauzele, cari a provocat pocnitura amintită în zidul acestei catedrale, dar în acelaș timp eram conștient și de greutățile ce mi-se puneau în cale la luarea păharului mântuirii de periclu a acestui vecinic lăcaș al mării lui Dumnezeu, și aceasta din motivul, că nici la dieceză nici la parohia centrală nu există, precum nu există nici astăzi, nici cel mai mic fond spre acest scop.

Aceasta împrejurare însă nu m'a putut reținea dela împlinirea angajamentului luat, și aceasta nu numai din motivul, că mântuirea eră o dorință ferbinte a sufletului meu, ci nici din acel motiv, că delăturarea acestui periclu eră o trebuință de ordin superior a diecezei și de prestigiu a ortodoxiei noastre în genere.

Asfel privind lucrul, precum nici că se putea altcum, deși ne lipseau mijloacele materiale, dar având credința tare în Dumnezeu și deplină nădejde în ajutorul preasfânt darului Său, după ce dădusem turnurilor — precum se știe — ecvilibriul de greutate recerută în modul cunoscut, am recurs tot la espedientul, de care s'a folosit și antecesorul meu de pie memorie episcopul Ivacicovici, sub a cărui arhipăstorie s'a edificat aceasta catedrală adecă: am apelat și eu la sentimentul de jertfă a eparhioșilor mei, și din rezultatul colectei întreprinse sau ridicat turnurile la înălțimea lor de acum, cari prin ridicarea caselor din dreapta și din stânga rămăseseră scunde de tot; s'a întărit construcția acoperisului, căreia i-s'a aplicat acoperiș mai ușor, s'a nivelat apoi și pardosit padimentul și s'a renovat radical internul și externul deteriorat de dintele timpului în măsură, că devenise obiect de critică în ziaristica străină.

A fost mare bucuria la vederea acestor lucrări îndeplinite, care s'a manifestat deosebi la actul sfințirii din 24 Decembrie 1906.

Dar ori cât de mare se părea bucuria de atunci, ea totuși nu eră deplină din motivul, că nici cu acel prilej nu se dăduse acestei biserici și podoaba picturii religioase, o dorință aceasta, carea în timpuri normale putea fi de actualitate, dar nu putea fi de actualitate între împrejurările maștere de atunci.

Nu putea fi de actualitate aceasta chestie atunci, pentru că năntea de toate trebuia să se lase timp spre constatare, dacă măsurile tehnice aplicate zidului îi asigură și garantează ori nu trăinicia integrală.

Și nu putea fi de actualitate aceasta chestie atunci nici din cauza unui vrășmaș neimpăcat, care deși nu-l vedeam și

nu-l puteam nici plăi, el ne însoțise ca și umbra la toți pașii noștri și a cărui putere greu apăsătoare o simțiam în toate zilele vieții noastre. Acest vrășmaș a fost *sărăcia noastră*, adecă totala lipsă de mijloace spre acest scop, din care motiv aceasta chestie a și trebuit amânată pe timp nedeterminat dar cu speranța vie și neadormită, că Dumnezeu dreptății ne va face parte și de timpuri mai favorabile.

Și în aceasta nădejde nu numai că nu ne-am înșelat, ci ne-am convins și de astădată, că Dzeul părinților noștri și al nostru al tuturor, care a făcut și face cu noi după blândețele sale, ne-a făcut și acum parte de timpurile cu dor așteptate și încă mai de vreme decât ce se putea spera astfel: că prin unirea noastră politică cu Regatul Român, deodată cu scuturarea de pe grumazii și umerii noștri a jugului și a teascului apăsător al vremilor apuse, ne vedem spre deplina noastră bucurie și mulțumire strânsi și ocrotiți — cu toți frații noștri din provinciile alipite — sub gloriosul sceptru al Domnitorului nostru Ferdinand I, Regele tuturor Românilor.

Veseli de aceasta fericită realizare a idealului nostru de veacuri, veseli și de faptul, că pocnitura cunoscută nu s'a mai ivit și apoi conștienți și de situația favorabilă, că Statul nostru român spriginește cu bunăvoință susținerea și dezvoltarea progresivă a instituțiilor religioase morale și culturale naționale din toate provinciile alipite, am luat și eu îndemn și în primăvara anului curent m'am adresat celor cu cădere cu o reprezentăție, în carea descriind în amănunte starea deteriorată a edificiului bisericii catedrale-parohiale de aici, și arătând și aceea, că nici dieceza și nici parohia centrală ca atare nu sunt în poziția de a-se angaja la suportarea enormelor spese recerute la delăturarea scăderilor edificiului acestei biserici, i-am cerut binevoitoriul ajutoriu conform trebuințelor specificate în preliminarul prezentat.

Și trebuie să recunosc, și să constat spre lauda Dlui Octavian Goga, șeful de atunci al resortului cultelor și al artelor, că espunerea mea despre starea edificiului acestei biserici, a fost apreciată cu multă bunăvoință astfel: că prin ajutorul încuviințat ni-s'a dat posibilitatea nu numai la delăturarea scăderilor este: ne a acestei biserici, ci și la împodobirea ei internă cu pictura mult dorită, privirea căror lucrări îndeplinite ne delectează ochii, ne înveselește inima și ne fac deplină bucuria noastră a tuturor și prin faptul de deosebită însemnătate istorică, că sfințirea și predarea acestei biserici destinațiunii ei, s'a făcut sub conducerea Înalt Preasfințitului nostru Arhiepiscop și Mitropolit Nicolae cu participarea și conlucrarea Preasfințitelor ierarhi ai mitropoliei noastre, deci cu o ceremonie fără păreche în istoria mitropoliei noastre.

Bucuria predării acestei biserici destinațiunii ei divine este pentru noi nu numai mare ci și firească pentru că, în butul futuror valurilor viforoase ale mării a ajuns la liman cu bine, cine n'ar înțelege bucuria noastră, că biruind furia vrășmașului nostru ne vedem realizată dorința și strădania sufletului nostru.

Și dacă săracul ca și bogatul se bu-

cură, că în ziua sfințirii casei sale construite din fundament ori și numai adăugate și împodobite poate intra în ea cu toții ai săi, și dacă și paserea călătoare mărește pe Dumnezeu, că la reîntorcerea din drumul percurs și-a aflat cuibul, în care și-a crescut puii ei, cine n'ar înțelege bucuria noastră în aceasta zi a redeschiderii ușilor acestui sfânt lăcaș al mării lui Dumnezeu, menit a satisface trebuințelor religioase ale vieții noastre creștinești, și cum ne-am face vrednici de acest mare dar ceresc decât întonând și noi cântarea de mulțumire a psalmistului „*Înălțate peste ceruri Dumnezeule și peste tot pământul mărirea Ta*”.

Este mare și firească bucuria sfințirii noastre prăznirii, dar motivul ei adevărat îl înțelege numai acela, care știe și voiește a-și da seama de însemnătatea ce a avut și are pentru neamul omenesc și pentru noi biserica creștină întemniată pe sfintele învățături ale Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, învățături acestea, întărite cu viața și faptele sale depe pământ.

Aceasta însemnătate o poate înțelege și aprecia acela, care știe să-și dea seama de faptul, că biserica ne-a fost unica fortăreață, din care ne-am apărat așezămintele noastre religioase, culturale și naționale contra atacurilor dușmănoase ale veacurilor apuse; acela adecă, care știe să-și dea seama de faptul, că în biserica noastră ortodoxă ne-am ocrotit cele mai scumpe mărgăritare: limba și credința strămoșească, și că aceasta limbă am păstrat-o și cultivat-o prin biserică astfel, că în oricare provincie de sub soare convenim cu frații noștri români, noi ne înțelegem pe deplin, un dar deosebit aceasta, de care alte neamuri nu se pot bucura.

Expunând cele pomenite mă întreb însumi: ce alt sfat v'aș putea da cu acest prilej potrivit însemnătății zilei, potrivit buzelor mele arhieresti și în acelaș timp potrivit și trebuințelor vieții voastre creștinești și ușor de împlinit, decât sfatul dat prin cuvintele rostite acum de Înalt Preasfințitul nostru Metropolit, sfat ce v'lam dat și eu de atâtea și atâtea ori, adecă sfatul: să puneți preț deosebit pe cele sufletești, și astfel să cercetați regulat biserica la slujbele dumnezeiești din Dumineci și sărbători. Și aceasta nu numai pentru că bucuria zilei să nu treacă cu apusul soarelui, ci deosebi din motivul cunoscut, că în biserică se vestește cuvântul lui Dumnezeu și prin acest cuvânt sufletului omului i-se dă hrana și puterea de biruință în lupta zilnică cu poftetele și slăbiciunile corpului său, adecă cu ale lăcașului său propriu.

Să cercetați sfânta biserică la timpul prescris ca și pre maica noastră adevărată și bună, pentru că ea este ușa prin care intrăm în legea creștinească, ea ne călăuzește cu sfaturile ei de mamă în cursul călătoriei pe acest pământ, și tot ea este și ușa, prin care trecem la ieșirea din marea viforoasă a vieții pământene.

Și vă zic acestea cu adausul, că chemați la rugățiune prin sunetul clopotelor, să nu întârziati a pleca, ca să nu vă asemănați cu aceia, despre care spune Sf. Evanghelie a Duminecii de astăzi, că chemați la cina aranjată de un om oarecare nu s'au dus, ci s'au scuzat, unul că și-a cumpărat țarină și trebuie să o vadă, al-

on- tul că și-a cumpărat părechi de boi cinci,
au- și trebuie să-l ispitească, iar al treilea s'a
i ai scuzat cu Insurătoarea.

Vă recomand cu toată căldura inimii
să puneți preț deosebit pe cele sufletești,
deci să împliniți porunca sfintei biserici
de a vă ruga lui Dumnezeu în lăcașul
măririi sale, pentru că numai aici este lo-
cul de rugăciune obștească liniștit, iar
prin împlinirea acestei porunci dați pildă
bună și familiei voastre.

Dupa toate acestea mulțumindu-ți
Tie Dumnezeule ceresc, că ne-ai invred-
nicit să ajungem acest mare praznic de
bucurie și mângâiere sufletească și de în-
tărire în nădăjdea binelui, Te rog respectuos
pre Înaltpreșfinția Ta Dle metropolit și pre
voii Preasfințiți frați în Domnul: să primiți
profunda mea mulțumire și a eparhioșilor
amei pentru dragostea arătată prin partici-
parea, conducerea și conlucrarea la impli-
nirea mărețului act a sfințirii și predării
acestei biserici destinațiunii ei divine,
prin ce nu numai că ați făcut deplină
bucurie noastră, dar ați ridicat și insem-
nătatea sfintei prăznuri și cu aceasta de-
odată și prestigiul bisericii noastre orto-
doxe naintea lumii.

Și acum de încheiere îți zic fie bi-
serică împodobită și sfințită „*Fie pace
întru puterea ta, și îndestulare întru zi-
durile turnului tău;*” iar vouă iubit cler și
popor vă zic: „*Darul Domnului nostru
Iesus Hristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl
și împărtășirea sfântului Duh se fie cu
voi cu toți.*” Amin!

Nr. 4022/921.

Circular

cătră toate oficiile protopresbiterale și pa-
rochiale din districtul Consistorului ort. ro-
mân din Arad.

Măritul nostru Congres național bi-
sericesc prin concluzul său dela 20 Oc-
tombrie 1879 Nr. 238, a decis înființarea
unui fond mitropolitan și pentru augmentarea
acestui fond a dispus totodată, ca în fie-
care an la ziua de 6 Ianuarie, aniversa-
rea Botezului Domnului, să se poarte în
toate bisericile din provincia noastră mitro-
polită „*discul mitropoliei*”. Conform
acestui concluz grăbim și de astădată a
trage atențiunea tuturor la sărbătoarea
„*Botezul Domnului*” din anul 1922, când
arăși să se poarte în toate bisericile din
eparhia noastră „*discul mitropolitan*”,
care și noi îl recomandăm tuturor spre
calduroasă spriginire.

Special însărcinăm pe conducătorii
oficiilor parohiale, ca publicând de timpu-
ru la poporul credincios purtarea discului,
să îngrijească ca banii ce vor încurge
numai decât, dar cel mult până la 31
Ianuarie 1922, să-i administreze părinte-
rii protopresbiter concernent cu raport
special, iar părinții protopresbiteri se în-
sărcinează, ca pe baza rapoartelor dela
oficiile parohiale, să facă un conspect,
care inducând în ord alfabetic numă-
rul tuturor comunelor din tract, să inducă
numai și sumele, ce au încurs dela fiecare
comună; apoi acest conspect și banii în-
cărși, precum și rapoartele oficiilor pa-
rochiale să le subștearnă Consistorului
de aici cel mult până la 28 Februarie
1922. — ca astfel Consistorul nostru să-l
poată administra la mitropolie până în
Iunie 1922.

Pentru subșternerea la timp a rapor-
tului și a venitului de pe acest disc, e
răspunzător *conducătorul oficiului pa-
rochial*, care ori s'a adunat mult, ori pu-
țin, e îndatorat a raporta și a administra
rezultatul la locul său și în timpul nor-
mat prin circularul prezent.

Despre ce se încunostiințează fiecare
oficiu parohial pe calea concernintei
oficiu protopopesc.

Arad, 7/20 Decembrie 1921.

Joan J. Papp,
episcop.

Către abonați.

Aducem la cunoștința abonaților
noștri, că Venerabilul Consistor prin re-
soluția, Nr. 3615—1921, a urcat prețul
abonamentului pentru organul său oficios
„*Biserica și Școala*” la 40 lei pe an, cu
începere dela 1 Ianuarie 1922. În conse-
cinență rugăm onoratele oficii parohiale și
pe toți abonații noștri, ca în viitor să ne
trimită în costul abonamentului suma în-
dicată mai sus.

În considerarea faptului că abona-
mentul de 40 lei la an, nici pe jumătate
nu acopere cheltuelile împreunate cu edi-
tarea foii, sperăm că onorații noștri abo-
nați se vor grăbi a achita la timp aceas-
tă sumă, ca astfel espedarea să nu sufere
nici-o piedecă.

Administrația.

Sfințirea bisericii catedrale.

Grație ajutorului oferit de înalta stăpânire
românească și stăruințelor laudabile, depuse de
P. S. Sa părintele nostru episcop *Ioan* și Ven.
Consistor eparhial, biserica catedrală din Arad
și-a putut renoi podoabele sale amăsurat ce-
rințelor vremurilor și vieții noi, ce și-a luat
începutul cu înfăptuirea idealului nostru na-
țional.

Terminate fiind lucrările de reparație și de
pictură, renoita catedrală a putut fi predată Du-
minecă, în 12/25 Decembrie, destinațiunii sale
de a fi lăcaș de închinare, luminare și mân-
tuire credincioșilor din Arad și din întreagă
eparhie.

Zelul apostolic al I. P. S. Sale părintelui
nostru arhiepiscop și metropolit Dr. *Nicolae
Bălan*, atențiunea delicată a Preasfinților ierarhi
din diecezele surori Caransebeș și Oradea-mare,
au înălțat actul sfințirii catedralei din Arad, să-
vârșit prin I. P. S. Sa cu împreuna lucrare a
P. P. S. S. L. L. *Iosif* al Caransebeșului, *Roman*
al Orăzii-mari, și a P. S. Sale părintelui
nostru episcop *Ioan*. la importanța unei sărbă-
tori a ortodoxiei, a cărei pompă și măreție a
lăsat urme nesterse în inima celor ce au avut
fericirea a asista la ea. A fost o zi de veselie
și inoarea sufletească, un prilej de afirmare și
întărire a credinței noastre strămoșești.

P. S. Sa părintele episcop *Roman Cioro-
gariu* a sosit la Arad încă Miercuri, în 8/21
Dec., dela Cluj, unde a îndeplinit în calitate de
mandatar al I. P. S. Sale D-lui arhiepiscop și
metropolit *Nicolae*, actul de instalare în scaunul
episcopesc al diecezii Vad, Feleac și Cluj a
P. S. Sale părintelui episcop *Nicolae Ivan*.

Sâmbătă, în 11/24 Dec., sosesc cu trenul
dela Timișoara P. P. S. S. L. L. Dr. *Iosif Ba-
descu* și *Filaret Musta*, însoțiți de P. O. D. An-
drei *Ghidu*, protopopul Caransebeșului. Pe
peronul gării se aflau pentru întâmpinarea P. P.
S. S. L. L. și a I. P. S. Sale părintelui metro-

polit, reprezentanții clerului, în frunte cu P. S.
Sa părintele episcop *Roman* al Orăzii-mari,
autoritățile civile și militare, în frunte cu dl
general *Lecca*, prefectul *Radu Panu*, primarul
Dr. *Robu*, subprefectul *E. Beleş*, directorii tutu-
ror școalelor și fruntașii parohiei centrale Arad.

I. P. S. Sa părintele arhiepiscop și metro-
polit soșește la orele 4 și 50 m., însoțit de
protolereul Dr. *Aurel Crăciunescu*, profesor de
teologie. Coborind din vagon I. P. S. Sa între
urările celor prezenți, pâr. asesor consist. *Mihail
Păcățian*, îl bineventează în numele P. S. Sale
părintelui nostru diecesan și al Ven. Consistor.
I. P. S. Sa mulțamește pentru primirea caldu-
roasă, pe care o consideră ca o expresiune a
dragostei și alipirii poporului român din diece-
sa Aradului față de biserica sa dreptmăritoare.
Cu dragă inimă a venit la Arad că să îndepli-
nească actul sfințirii bisericii catedrale, care s'a
renoit corespunder timpurilor fericite, ce le
trăim. Împărtășește tuturor darul lui Dumnezeu și
binecuvântarea sa arhierescă.

După prezentarea celor prezenți I. P. S.
Sa e conclud la reședința episcopescă. În calea
spre reședință, pe strada *Eminescu*, îl așteaptă
și întâmpină elevii tuturor școalelor din locali-
tate, dimpreună cu profesorii și învățătorii lor.

Serviciul sfințirii catedralei s'a început de
Sâmbătă, la orele 4 d. m., prin servirea vecer-
niei mici în capela dela internatul de fete. Du-
pă transportarea cu litie a odoarelor în biserica
catedrală, se oficiază vecernia cea mare impreu-
nata cu priveghiere, după tipicul Rusaliilor, la
care asista și P. P. S. S. L. L. *Iosif* al Caran-
sebeșului, *Roman* al Orăzii-mari și *Filaret* al
Vârșetului.

Duminecă, la orele 8 și $\frac{1}{4}$, preoții cele-
branți, în număr de 16, în frunte cu protopopul
Andrei Ghidul, diaconul ceremonial și 4 cetevi,
băieții ministranți ies din catedrală și formând
dimpreună cu corul, elevii tuturor școalelor și
poporul adunat un cortaj imponent pleacă spre
reședința episcopescă pentru a aduce pe I. P.
S. Sa și P. P. S. S. L. L. la biserica catedrală.
Armata postată pe ambele părți ale străzilor par-
curse prezintă onorurile militare între sunetul
clopotelor, glasul duos al goarnelor și cântarea
armonioasă a corului își fac apariția preaiubiții
noștri ierarhi și clerul asistent în fața mulțimii
ce umplea străzile și piața.

Pe tribuna ridicată în fața catedralei se
oficiază sfințirea apei, în cursul căreia 21 salve
de tunuri vestesc începutul marelui act, bucuria
și însămănțata zărilor. Serviciul se continuă apoi
cu încununarea bisericii, împreună cu cetirea
evangheliilor prescrise, prin I. P. S. Sa și P. P.
S. S. L. L. *Ioan* și *Iosif* și ungerea păreților cu
sf. mir, în forma crucii. După actul deschiderii
porților prin I. P. S. Sa și intrarea în biserică se
face sfințirea și îmbrăcarea sf. lui prestol, stro-
pirea bisericii cu aghiasmă și ungerea păreților
d. năuntru cu sf. tul mir.

Terminată fiind astfel timosirea sf. lui lă-
caș, se începu sf. ta Liturghie. Cântările le ex-
cută frumos și armonios corul d. lui *Atanasie
Lipovan*, subrevizor școlar. La priceasnă I. P. S.
Sa încununat de clerul celebrant, rostește o
preafrumosă și instructivă predică. Ilustrând cu
pilde din viață desfășurarea menirea omului, con-
cepția și idealul veșii creștine. Profunditatea
ideilor, modul de predare cu un glas dulce și
atrăgător înalță sufletele și captivează inimile
ascultătorilor. Mulțamește P. S. Sale părintelui
nostru episcop *Ioan* pentru opera săvârșită, car-
ii va servi de mângâiere în zilele bătrânețelor.

Urcă apoi amvocal P. S. Sa și rostește
cuvântarea, pe care o publicăm în fruntea
ziarului.

Terminată fiind sf. Liturghie la orele 2 d. m., I. P. S. Sa și P. P. S. S. L. L. sunt conduși cu liție, în aceeași ordine și cu același ceremonial, la reședința episcopescă.

La orele 3 s'a servit un bauchet la „Crucea-Albă”, la care au participat 130 de invitați. Primul toast l-a ridicat I. P. S. Sa pentru sănătatea și îndelunga domnie a M. M. L. L. Regele și Regina, P. S. Sa părintele nostru episcop Ioan pentru I. P. S. Sa dl. arhiepiscop și metropolit, primarul Dr. Robu pentru P. P. S. S. L. L., dl. general Lecca pentru P. S. Sa părintele nostru episcop Ioan. A mai vorbit și păr. Iosif Popa protopop gr. cat.

Cu trenul de o seara I. P. S. Sa s'a reintors la reședința Sa din Sibiu. P. P. S. S. L. L. au plecat Luni.

Nr. 3807/1921.

Onorată Redacție!

Organul oficial mitropolitan „Telegraful român” în Nr. său 81 din acel an publică următoarea comunicare:

Pentru a putea înainta factorilor de cădere un memoriu sprijinit pe date exacte în cauza dotației preoțimii din mitropolia noastră, onor. preoțime este poftită a trimite oficiului protopesc conținând scrise citeț pe un cvart de hârtie, următoarele date.

Eparhia.....Protopopiatul.....

Parohia.....

cu filiile.....

Numele ^{parohului} ^{capelanului}.....calificația.....

clase de ^{liceu} ^{roale} și teologia ^{paroh} ^{capelan} ^{și teologia} ^{sistematică} ^{extraordinară}. Data intrării în oficiu bisericesc ori școlar: ziua, luna, anul. Data introducerii de ^{paroh} ^{capelan} ziua, luna, anul.

Este casă parohială?..... Este ecleejiă (porțiune canonică) câte jugere arător, fânaț, vie, pădure, pășune, grădină etc. și în total..... Suma venitelor fasonate la congruă: Cor..... = Lei..... Este preotul membru al Asociației clerului?

Datele se vor da pentru filii separat, dacă au casă parohială și ecleejie. Iar preoții administratori vor da și datele parohiilor vacante.

În interesul cauzei răspunsurile se vor trimite recomandat, repede și exact.

Arad, 17/30 Nov. 1921.

În abs. și din incr. P. S. S. D-lui Episcop

Mihaiu Păcățian,

asesor ref. bis.

INFORMAȚIUNI.

Vizita înaltă. P. S. Sa părinte episcop Roman al Orăzii-mari a binevoit a onora cu înalta Sa vizită, Luni în 13/26 Dec. la orele 11 institutul teologic și școala normală diecezană, la care a funcționat timp de 37 ani ca profesor și director. Primirea s'a făcut în sala festivă a seminarului prin directorul Dr. T. Botiș în fruntea corpului profesorilor și a tinerimei, prin un discurs, la care a răspuns P. S. Sa prin o cuvântare avântată, care ne-a emoționat pe toți. A vizitat apoi biblioteca, internatul și grădina seminarială, însoțit de corpul profesoral, foști elevi și împreună slujitor ai P. S. Sale, exprimându-și mulțumire Sa cu spiritul și ordinea, ce stăpânește în institut.

Mulțămită publică. Direcțiunea Institutului de credit și economii „Victoria” din Arad a binevoit a dăru pentru ajutorarea elevilor săraci dela Institutul teologic și Școala normală diecezană suma de 2000 Lei. Primească marinosul institut adânc simțită noastră mulțumită și recunoștință. Corpul prof. dela instit. teol. și șc. normală ort. rom. din Arad.

Instalarea P. S. Sale episcopului Nicolae Ivan a avut loc în ziua Sf-lui Nicolae, Luni în 6/19 Decembrie, în cadrul unor solemnități mărețe. Clujul a îmbrăcat haină de sărbătoare. Reprezentantii tuturor confesiunilor, autoritățile civile și militare, universitatea, delegați și credincioși sosiți din toate părțile diecezei împreună au prăznuit, învierea ctitoriei Sfântului dela Putna, instalarea primului episcop al restauratei episcopii a Vadului și Feleacului. Actul instalării l-a îndeplinit P. S. Sa părintele episcop al Orăzii-mari. Roman Ciorogariu, ca mandatar al I. P. S. Sale părintelui arhiepiscop și metropolit Dr. Nicolae Bălan. Urâm noului arhipăstor al bisericii noastre mulți ani.

Concurse.

În baza autorizării Ven. Consistor diecesan de sub Nrul 2514/1921, prin aceasta să publică concurs cu termen de recurgere de 30 zile pentru îndeplinirea parohiei vacante din Săvirșin, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Parohia este de clasa I. În lipsa recurenților de această clasă să vot admită și recurenții calificați pentru parohii de cl. a II-a.

2. Venitele parohiei sunt: a) Folosița unui intravilan de cca un jug. catastral în Săvirșin; folosița grădinei din Vinești și a extravilanului de cca 1200 st. pațați din Halaliș; b) Stolele legale; c) Birul prețesc; d) Întregirea dela stat.

3. Casă parohială nu există, deci de locuință să va îngriji parohul.

4. Alesul va catehisa elevii școalelor primare din comună. Ceiece reflectează la această parohia să-și trimită recursurile adresate comitetului parohial din Săvirșin și ajustate cu documentele necesare la oficiul parohial din Radna, iar dânsii, în termenul concursual și cu observarea dispozițiilor regulamentare să se prezinte în sfta biserică din localitate spre a să arăta poporului.

Din ședința dela 25 Iulie (7 aug.) 1921.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: Procopie Givulescu, protopresbiter.

—□—

2—3

În conformitate cu ord. Ven. Cons. de sub Nr. 2358/1921 prin aceasta se escrie concurs pentru îndeplinirea postului învățătoresc vacant dela școalele elementare ort. rom. din B. Comloș cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Salarul împreună cu acest post este următorul: 1. Dela comuna bisericească 600 lei anual. 2. Întregirea salariului învățătoresc dela stat. 3. Cvarțir în natură constător din 3 chilii cuină, antișambă, cămară, pivniță, în curte faceturile necesare. 4. Grădină intravilană de 400 stângini □. 5. Dela înmormântări taxa uzată. 6. Pentru scripturistica 20 lei. 7. Pentru conferința învățătorescă dacă va lua parte 50 lei. 8. Alesul învățător va avea să conducă strana dreaptă să instrueze băieții dela clasele superioare în cântările bisericești prescise și să instrueze băieții dela școala de repetiție fără altă remunerație. 9. Îngrijirea de dinlăuntru a cvartirului învățătoresc cade în sarcină alesului. 10. Conducătorii de cor vor fi preferiți.

Doritorii de a ocupa acest post învățătoresc vor avea să-și înainteze rugărilor de concurs, adresate com. par. din B. Comloș, Prea on. oficiu protopesc ort. român din B. Comloș având a se prezenta în sf. biserică din B. Comloș în curte Duminecă ori sărbătoare pentru a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Din ședința comitetului parohial ort. român în B. Comloș ținută la 11/24 Iunie 1921.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: Dr. Ștefan Cioroianu, protopop.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea postului vacant dela școala confesională gr. or. română din comuna Budinț, tractul Belințului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala.”

Emolumentele sunt: 1. Locuință cu 2 odăi. cuină, cămară, grajd și un intravilan de 600□. 2. Salar fundamental dela comună, din cassa cultului 420 lei. 3. Pentru conferință 25 lei. 4.

Pentru scripturistica 40 lei. 5. Ajutor dela stat. pentru care parohia nu garantează. 6. Adusul lemnelor (cărăușia) până la 5 metri gratis. 7. Dela înmormântări, unde va fi poftit 5 lei. 8. Pentru încălzirea și curățirea locuinței învățătoresți se va îngriji însuși învățătorul, iar pentru sala de învățământ comuna bisericească. 9. Alesul e obligat a conduce cantoratul în sf. biserică și a instrui elevii școalei în răspunsurile liturgice, fără altă remunerație. 10. Cei ce vor fi apti a conduce corul, vor fi preferiți.

Doritorii de a ocupa acest post, sunt poftiți a-și înainta cererile de concurs comitetului parohial din Budinț, pe calea oficiului protopresbiteral din Belinț și să se prezinte în vro Duminecă sau sărbătoare în sf. biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipis.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu mine: Gherasim Sârba protopresbiter.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea postului de învățător dela școala confesională gr. or. română din Mănaștur, tractul Belințului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala.” Emolumentele împreună cu acest post sunt: 1. Locuință în natură, constătoare din 2 chilii cuină, cămară și apartinătoarele supraedificate cu 1/2 jugh. grădină de legume. 2. În bani gara din casa cultului 450 lei. 3. Întregirea dela stat pentru care însă comuna nu garantează. 4. 10 metri lemne adusă în curtea școalei, din care e a-se încălzi și sala de învățământ. 5. Dela înmormântări unde va fi poftit 5 lei, cu liturghie 10 lei, până ține scumpetea. 6. Pentru scripturistica 50 lei. 7. Pentru conferințe inv. 50 lei, dacă participă.

Alesul e obligat să conducă cantoratul în s. biserică, să instrueze elevii cântările bisericești și cele liturgice și să-i conducă regulat în s. biserică.

Reflectanții la acest post sunt poftiți a-și așterne petițiile concursuale instruite cu documentele prescise comitetului parohial din Mănaștur (posta și gara în loc), jud. C-Severin pe calea oficiului protopresbiteral din Belinț (jud. Timiș), având a-se prezenta într'o Duminecă s'au sărbătoare în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic și a face cunoștință poporului.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu mine: Gherasim Sârba protopresbiter.

—□—

3—

În conformitate cu concluzul Ven. Consistor de sub Nr. 3287/1921 pentru deplinirea parohiei devenită vacantă prin trecerea în deficiență a preotului Iosif Cimponer din Petriș se publică din nou concurs din oficiu, cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul „Biserica și Școala.”

Parohia e de clasa II. în lipsă de concurenți de această clasă să vor admite și cei cu calificative de a III. cl.

Alesul va beneficia de: a) sesiunea parohială competentă; b) birul legal; c) stolele legale; d) eventuale întregire dela stat.

Alesul va suporta toate dările după veștele par. va catehiza la școalele parohiale primare din loc fără alta remunerație.

Reflectanții la acest post recursurile adresate comitetului parohial din Petriș, ajustate cu documentele necesare să-le înaintați oficiului protopesc din Radna în termenul concursual în care restimp, pe lângă încunoscute tințarea prealabilă a protopresbiterului tractului, dovedind, că întrunesc condițiunile concursuale vor avea să se prezinte în sf. biserică din Belinț spre a-și arăta dexteritatea în rituale și oratorie. Întrucât reflectanții vor fi din altă dieceză vor avea să dovedească, că au consimțământul Consistorului respective al Episcopului diecezei.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: Procopiu Givulescu protopresbiter.

—□—

3—

Cenzurat: V. DÂRLEA.